

Kniebieni

Komēdija 1 cēlienā

Personas:

Vīrs.

Sieva,

Istabas meita.

Draugs.

Istaba, kura izpilda kā ēdamistabas, tā arī viesu istabas vietu. Priekškaram paceļoties, vīrs un sieva klusu ciezdami strīdas, — sēž ar muguru viens pret otru, demonstrātīvi. Ienāk Draugs.

Vīrs uz sievu neskatīdamies: Ā, tas ir lieliski, ka tu atnāci!... Mēs ar Veročku drusku sastrīdējāties.

Sieva uz vīru neskatīdamās: Ā, Nikolai Nikolajevič, jūs nāciet istā laikā! Mēs abi viens ar otru nerunājam.

Draugs pēc kārtas sniedz roku vīram un sievietei: Kā!... Tikai trīs dienas, kopš apprecējušies un jau — bez valodas!

Vīrs: Tu nevari iedomāties: tā ir briesmīga sieviete!

Sieva: Tas jau ir behemots, ne vīrs!

Draugs: Es nekā nesaprotu! Izstāstiet man visu skaidri un gaiši un es mēģināšu jūs samierināt!

Vīrs: Mūs samierināt! Ha — ha — ha! Nekad!

Sieva: Ne par ko!

Draugs: Bet kas tad īsti noticis?

Sieva: Jūs prasiet, kas noticis?

Draugs: Jā, es prasu, kas noticis.

Vīrs: To tūlīt redzēsi! Tikai neklausies uz to, ko viņa saka.

Sieva: Klausāties, es jums visu izskaidrošu... Tikai apsolut man, ka atbildēsāt no sirds, pēc pārlicības...

Vīrs: Jā, apsoli man to!...

Sieva: ...aizmirstot, ka jūs esiet mana vīra draugs...

Vīrs: Un ka tev arvien bijusi tāda sevišķa simpatija uz to sievieti, tur!...

Draugs: Es... es, nu: zvēru!...

Sieva: Nu, labi! (Negaidot, zobus sakodusi, iekniebj Draugam rokā.)

Draugs aiz pārsteiguma un sāpēm iekliedzas.

Sieva priecīgi: Aha!... Sāp! (Sasit plaukstas.)

Vīrs sievu pārtraukdams: Nu, zināms!... Viņa kniebj tā tik pēkšņi, tā negaidot! Tu iekliedzies aiz pārsteiguma, bet ne aiz sāpēm... Es, lūk, tev iekniebšu vienkārši tāpat. (Iekniebj Draugam citā rokas vietā.) Nu, tak nesāpēja?

Sieva uztraukusies: Tas nu nav godīgi no tavas puses! Vai tad tu tā knieb?... Tā vajag'. (Kniebj Draugam ar visu spēku.)

Draugs: Oi!...

Sieva kā uzvarētāja: Nu, redziet!... Jūs jūtiel!...

Draugs: Un kā vēl!...

Vīrs uztraucies: Nu, tas tik vēl trūka! Tu jau knieb ar visu spēku! Tu jau knieb tā. (Ar visu spēku iekniebj Draugam.) Bet es, lūk, kniebu tā! (Kniebj vājāki, bet tā, kā kniebiens trāpa agrākajā vietā: Draugs knapi aiztura kliezienu.)

Sieva uztraukta: Kā jums nav kauna, Nikolaj Nikolajevič!... Jūs tak nozvērējāties...

Draugs: Bet, lūdzu... ko tad es esmu izdarījis?

Sieva uztraukta: Es redzēju, ka jums seja sāpēs saviebās!...

Vīrs pārtraukdams: Bet nemaz ar' nesaviebās!...

Sieva neatlaidīgi: Saviebās!...

Vīrs: Vislielākā aplamība! Viņam vispārīgi seja tāda šķība!

Draugs: Bet, mani mīlie, kāda daļa tad jums gar manu seju!

Sieva kodīgi: Viņš nesaprot vai arī izliekas, ka es nesaprotu, kā viņš blēžojas!

Vīrs: Vera, kaunies!

Draugs nesaprazdams: Es — blēžojos?

Sieva saniknota: Ko tad jūs domājiel, — ka man acu nav, vai! Jums seja saviebās aiz sāpēm, kad viņš ie-

knieba! Bet jūs izlikāties, ka jums nav spējis! (Izsmejoši.) Aiz mīlestības un cienības uz savu lielisko draugu!

D r a u g s skābi smaidīdams: Dieva vārds, man nesāpēja!

V ī r s priecīgi: Nu, zināms, nesāpēja. (Kniebj Draugam.) Vai tad tā sāp? (Kniebj vēl.)

S i e v a svētās dusmās: Viņam nesāp. (Kniebj Draugam.) Vai tad tā nesāp? (Kniebj vēl.) Vai tad tā nesāp? (Kniebj vēl.)

D r a u g s: Oi!... Oi!... Bet apžēlojaties, rimstieties tak! Ko tad es jums esmu nodarījis, ka jūs mani tā māciet? Izskaidrojiet jel, ap ko lieta grozās? Ataicinājāt uz pusdienām, bet mielojiet ar kniebieniem.

S i e v a uztraukta, pati sevi pārtraukdama: Ahā! Tā tad jums nepatīk, kad jums kniebj... Bet kāpēc tad lai man tas patiktu?... Visa mana miesa — vienos zilumos... Rokas... Kājas... Pleci... Jūs neesiet redzējuši manu muguru?

D r a u g s vāji: Nē... par nožēlošanu...

S i e v a: Pat mana mugura ir vienos zilumos! Pat mugura!... Un uzdrošināties sacīt, ka man nav spējis!...

D r a u g s vārīgi protestēdams: Apžēlojaties! Kad tad es esmu apgalvojis, ka jums nav spējis!...

S i e v a: Kā! Jūs vēl iedrošināties noliegt! Vai tad jūs neizlikāties, ka jums nesāp, kad jums kniebj, lūk, tā. (Ar aizrautību kniebj.) ...lūk, tā... (Draugs vāji ievaidās.) Lūk, tā... Ahā!... Jūs tagad turiet mana mīļā vīriņa kanti... Abi jūs esiet labi!... Varmākas!... Izvirtuļi!... (Sāk raudāt.) Jums tas tā norunāts... (Vaimanājoši.) Jūs mani gribiet nomocīt, no pasaules prom dabūt!... (Histērija.) Prom!... Prom!... Atstājiet mani vienu!... (Aizskrien guļamistabā.)

D r a u g s apjucis, apkaunots, nesaprašanā: Kur es esmu iekļuvis!... Te jau tirā trako māja!...

V ī r s kā vainīgs: Redzi, draudziņ, visa tā lieta radās tādā kārtā: es pa jokam, lūk, tā. (Kniebj Draugam.) iekniebu Verockai... (Konfidenciāli.) Saki pēc sirdsapziņas... Tas tak nesāp?... (Kniebj vēl.)

D r a u g s ar briesmīgu grimasi: Patiesību sakot, dūšīgi sāp...

V ī r s pārlicināti: Tas tikai tādēļ, ka es kniebju saknaibītā vietā... Pameklēsim tādu neaizkārtu vietu... Es iekniebšu un tu redzēsi, ka tas nemaz nesāp...

D r a u g s protestēdams: Stājies nu ar saviem muļķīgajiem kniebieniem!... Kāda velna ideja tev ienāca prātā kniebt Veru Aleksejevnu...

V ī r s pusbalsī: Redzi... mēs... mēs esam audzināti veco labo laiku tradīcijās... Tu zini... Ar istabas meitām, kuŗas var pēc patikas paknaibīt... Un tad... Tu jau saproti... Veročka ir tāda apaļa... tāda mīksta... tāda apetītlīga... Kā nu tur var noturēties... Vēl jo vairāk tāpēc, ka es tak esmu viņas vīrs... Man tak ir tiesība... Zināms, es esmu drusku pārsteidzies, pārcirtis pār šņori pāri... Vajadzēja kniebt ne tik stipri, bet apmēram tā... (Grib iekniebt Draugam.)

D r a u g s uzlēkdams un viņa roku atstumdams: Ej tu pie velna ar savām nolādētajām tradīcijām! Būtu labāk gājis pie sievas. Dzirdi, kā tā nelaimīgā sieviete šņukst!...

V ī r s skrien pie guļamistabas durvīm: Veročka! Atdari! Rimsties! Vai tad nu pasaule bojā ies!... Nu, sakīvējāties... Nu, un atkal būs labi!... Bet tagad laiks galdu klāt!... Nikolajs Nikolajevičs ar izsalcis!...

S i e v a raudulīgā balsī, aiz durvīm: Es neēdīšu pusdienu! Lūdzu par mani nerūpēties! Es šai mājā esmu lieka!...

D r a u g s pieiet pie durvīm: Vera Aleksejevna! Nu, beidziet jel dusmoties! Jūsu vīrs ir mazliet pārsteidzies un lūdz piedošanu... (Pa jokam.) Es personīgi esmu tā izsalcis un mana miesa vienos zilumos, ka...

S i e v a histēriski: Ā, jūs vēl zoboĵaties par mani!... Jūs vēl dzenat jokus ar mani!... (Histērija.)

V ī r s nervozi: Kāda velna tu ieminējies par tiem zilumiem!... Nu tā gaudošana vilksies pusstundu ilgāki!...

D r a u g s galvu saķerdams: Kāda velna, kāda velna!... Kāda velna es vispārīgi nācu pie jums uz pusdienu! (Pie cepures ķerdams.) Ardievu!... Es eju!...

S i e v a aiz durvīm, ar šausmām: Jūs nedrīkstiet iet projām!... Kā jūs to daboniet gatavu — atstāt mani vienu ar šo briesmīgo cilvēku... Vienu... Neapsargātu... (Raudas,)

V ī r s dedzīgi spiezdams draugu pie krūts: Ne par kādu naudu nelaidīšu projām!.. Maša!... Maša!...

M a š a kā pimberis: Ko pavēliet?

V ī r s: Galdu klāt!... Mudīgi!...

M a š a ar forsu Kā pavēliet... (Klusu ciedzama klāj galdu.)

D r a u g s drūms sēž uz krēsla. Vīrs tura viņu aiz svārkiem cieti: Laid vaļā svārku stūri!... Tā ir dārga drēbe!...

S i e v a aiz durvīm: Redziet, nu, redziet!... Viņam nepietiek ar to, ka viņš mani sakropļojis!... Viņš jau izstiep rokas arī pēc jums!...

V ī r s galvu saķerdams: Velns lai tevi parauj ar taviem svārkiem!... Man galva vai pušu plīst no šīs jezglas!... Iešu, ieņemšu fenacetinu! (Aiziet uz kabinetu.)

D r a u g s paliek vienatnē ar stīķīgo Mašu, bet izturas diezgan korekti: Drīz būs?

M a š a ar čokurā savilktām lūpām: Kad būs gatavs, tad jau būs...

D r a u g s grib viņai iekniebt, bet viņa izvairās: Oho!...

M a š a pusbalsī: Es jau neesmu cienmāte, ka sa-knaibīta apkārt staigāšu!...

D r a u g s pusbalsī: Tu man patīc!

M a š a koķeti: Katram sava garša un sava tikuma morāle!... (Skāļi.) Galds ir klāts!... Lūdzu, pie galda!... (Iet un atgriežas ar zupas bļodu.)

D r a u g s skaļi: Vera Aleksejevna! Pjer! Galds ir klāts!...

S i e v a aiz durvīm vārgā balsī: Es negribu pusdienu ēst! Lūdzu, jūtaties, kā mājās!...

Vīrs no kabineta: Ja viņa negrib ēst pusdienu, tad saki viņai, ka es ātrāk nenākšu no šejienes ārā, kamēr viņa pati nesauks!... Ēd viens pats!... (Maša sprauslo prieksautā.)

Draugs ielej šķīvī zupu: Maša, aiznes to kundzei! (Viņa aiznes. Draugs pielej otru šķīvī ar zupu.) Maša, aiznes to kungam! (Maša aiznes. Draugs ielej sev.)

Maša ar forsu: Pasniegt zivi?

Draugs: Dod šurp!

Maša iet un atgriežas ar zivi: Līdaka ar mērci!

Draugs uzliek uz šķīvī: Aiznes to kundzei! (Uzliek uz otru.) Aiznes to kungam! (Maša aiznes. Pasniedz putnu.) Vai tu nezini, ko kundze labāk ēd: pīli vai teteri?... Nu, vienalga... uzlikšu abus: pīli un teteri!... Nes kundzei!... (Uzliek uz otru šķīvī.) Nes kungam... (Ēd pats.) (Maša pasniedz kūku.) Ā, kūka! Lieļiski!... (Uzliek uz viena šķīvja.) Nes kundzei.

Maša pie durvīm piegājusi: Durvis aizslēgtas!... (Balsi paceldama.) Lielmāt', te būs kūka! (Jautra, paēdusi balss aiz durvīm): „Es saldo ēdienu neēdīšu.“

Draugs pieiet pie durvīm: Es jūs ļoti lūdzu, atslēdziet durvis!... Nu, manis dēļ!... Es tak biju tāda laba saimniece... Nāciet laukā. Vera Aļeksejevna!... Vai zīniet ko, atstāsim jūsu mīlo vīriņu bez saldā ēdiena... (Aiz durvīm apslāpēti smiekli.) Es viņam, razbainiekam, nedošu kūku... (Smiekli.) Nu, ko jūs nudien... Ja jums nav sava vīra žēl, tad apžēlojaties kaut par mani... Es nopēmos neēst bez jums saldo ēdienu... Kādēļ tad jūs mani gribiet atstāt bez saldā ēdiena? (Durvis atveras un no guļamistabas, apkampušies iznāk vīrs un sieva.) Razbainieki! Bet es, kā idiots, sēžu pie durvīm un mokoš, kad viņi tur vienatnē skūpstās!

Vīrs: Var jau arī ne — vienatnē. (Skūpsta sievu.) Vai tad nu mēs no tevis lai kaunētos. (Skūpsta vēl un vēl.)

Sieva: Nikolajs Nikolajevičs ir mūsu labākais draugs. Viņš to darbiem pierādījis. Vai tad no viņa mēs

lai kaunētos! (Sāk nevaldāmi skūpstīties ar vīru, pilnīgi ignorēdama Graudu.)

D r a u g s neizcieš; ķer cepuri: Nu, tad jau... tad jau labāk būtu mani knaibījuši, nekā šitā... ar bučošanas!... (Aizskrien.)

P r i e k š k a r s